

SDĚLENÍ K PROHLÁŠENÍ O PRAVOSTI PODPISŮ

A

INFORMACE O ZMĚNÁCH ZÁKONA O ADVOKACII A ZMĚNÁCH STAVOVSKÉHO PŘEDPISU ÚČINNÝCH OD 1. 12. 2022

1. HLAVNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA

- 1.1. Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii ve znění pozdějších změn (dále jen „**ZA**“).
- 1.2. Usnesení představenstva ČAK č. 4/2006 ve znění pozdějších změn (dále jen „**usnesení**“)

S účinností od 1. 7. 2022 došlo k výrazným změnám zákona o advokacii ve vztahu k úpravě prohlášení advokáta o pravosti podpisů. V návaznosti na to byla přijata usnesení představenstva České advokátní komory č. 2/2022 a 3/2022 Věstníku, kterými se mění usnesení představenstva ČAK č. 4/2006 (usnesení o prohlášení advokáta o pravosti podpisu). Tento dokument shrnuje základní otázky v souvislosti s prohlášeními o pravosti podpisů na listinách a upozorňuje na změny v procesu činění prohlášení, formy doložek, ověřování totožnosti jednající osoby a vyplňování knihy o prohlášeních o pravosti podpisů.

Současně změna zákona o advokacii, která do budoucna umožní, aby advokát učinil prohlášení k elektronicky podepsanému dokumentu. K tomuto druhu prohlášení o pravosti podpisu však dosud neexistuje prováděcí dokumentace týkající se technických otázek a způsobu provedení a zaznamenání ověření. Tento druh prohlášení tedy není v tomto dokumentu rozebírán.

2. CHARAKTER PROHLÁŠENÍ O PRAVOSTI PODPISU

Prohlášením o pravosti podpisu (dále jen „**prohlášení**“) advokát prohlašuje, že jednající osoba dokument před ním vlastnoručně podepsala. Prohlášení se provádí na žádost jednající osoby a má stejně účinky jako úřední ověření podpisu. Již se nekonstruuje účinky nahrazující úřední ověření.

Nerozlišuje se mezi listinou cizí a vlastní.

Advokát **není oprávněn** učinit prohlášení o pravosti podpisu k již **dříve podepsanému** dokumentu (obdobu prohlášení o uznání podpisu za vlastní).

3. LISTINY, NA KTERÉ LZE PŘIPOJIT PROHLÁŠENÍ O PRAVOSTI PODPISU

Od 1. 7. 2022 došlo k upřesnění § 25a ZA a na rozdíl od předchozí právní úpravy advokát již může připojit prohlášení o pravosti podpisu na jakoukoli listinu bez ohledu na to, zda zákon úředně ověřený podpis pro konkrétní úkon požaduje nebo ne.

4. LISTINY, NA KTERÉ PROHLÁŠENÍ O PRAVOSTI PODPISU PŘIPOJIT NELZE

Advokát není podle čl. 3 usnesení oprávněn učinit prohlášení:

- a) na **plné moci, v níž sám vystupuje jako zmocněnec**, vyjma plné moci k zastupování v řízení (tj. např. plné moci k hmotněprávním úkonům);
- b) na listinu, která neobsahuje **žádný text**;
- c) na listinu, která je sepsána v jiném než českém nebo slovenském **jazyce** a který advokát sám neovládá, pokud není současně přeložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého nebo slovenského;

Je-li listina vyhotovena ve více jazykových verzích a advokát ovládá jazyk pouze jedné z jazykových verzí, pak advokát může připojit prohlášení, pokud se jedná o jazykovou verzi rozhodnou v případě sporu. Pokud se nejedná o rozhodnou verzi, pak podle stávající verze stavovského předpisu nikoli a musí požadovat úřední překlad;

- d) ohledně **vlastního podpisu** advokáta, jeho **zástupce** při činění prohlášení a podpisů osob advokátovi nebo jeho zástupci **blízkých**;

Osobou blízkou se rozumí osoba blízká podle § 22 občanského zákoníku.

Vždy to tedy bude příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství. U osob sešvagřených a osob spolu trvale žijících platí domněnka, že jde o osoby blízké.

U dalších osob je nutno posuzovat individuálně.

- e) nepředloží-li jednající osoba k prokázání své totožnosti platný doklad;
- f) pokud **nelze zjistit totožnost** jednající osoby z úředního dokladu.

Prohlášení nelze připojit také na listině, pokud by vyhotovení prohlášení na této listině bylo v rozporu s právními nebo stavovskými předpisy.

5. FORMA A TECHNICKÉ PROVEDENÍ PROHLÁŠENÍ O PRAVOSTI PODPISU (vzor zde)

Formu prohlášení o pravosti podpis stanoví stavovský předpis a nelze ji upravovat. S ohledem na změny právních předpisů přijalo představenstvo ČAK i změnu tohoto vzoru prohlášení účinnou od 1. 12. 2022. Prosím, věnujte mu pozornost.

5.1. **Jazyk a náležitosti prohlášení**

Prohlášení se činí pouze v českém jazyce. Tiskem, otiskem razítka nebo štítkem pomocí výpočetní technicky. V případě doložky vyhotovené tiskem nebo otiskem razítka může advokát ručně doplnit pouze počet vyhotovení listiny a dále údaje uvedené v §25a odst. 3 ZA, tj.

- a. běžné číslo, pod kterým je prohlášení zapsáno v knize o prohlášeních o pravosti podpisu,

- b. jméno, popřípadě jména, příjmení, datum a místo narození jednatelky osoby,
- c. adresu místa trvalého pobytu nebo adresu místa pobytu na území České republiky anebo adresu bydliště mimo území České republiky jednatelky osoby, je-li v předloženém dokladu uvedena; pokud předložený doklad tento údaj neobsahuje, zapíše se údaj na základě ústního prohlášení jednatelky osoby,
- d. označení dokladu, na jehož základě byly údaje podle písmen b) a c) zjištěny,
- e. údaj o tom, že jednatelka osoba dokument před advokátem podepsala, nebo že elektronický podpis na dokumentu uznala za vlastní,
- f. datum a místo, kde bylo prohlášení advokátem učiněno,
- g. jméno, popřípadě jména a příjmení advokáta a jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátů; je-li advokát zastoupen advokátním koncipientem, obsahuje prohlášení rovněž jméno a příjmení advokátního koncipienta a jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátních koncipientů a jeho podpis s dodatkem „v zastoupení“.

Advokát může na žádost listinu opatřit **překladem prohlášení** do cizího jazyka, ale samotné prohlášení musí být vždy v českém jazyce. Prohlášení v jiném jazyce **nemá účinky** prohlášení o pravosti podpisu podle ZA.

5.2. Umístění prohlášení

Prohlášení se umísťuje **za textem listiny a podpisem** a musí s ní být **pevně spojeno**. Pokud obsahuje listina za textem a podpisem ještě **přílohy**, připojuje se doložka o prohlášení za list s podpisy. Přílohu je třeba v pravém horním rohu označit jako přílohu; je-li takových příloh více, označí se pořadovými čísly. Pokud se nahrazuje ověření podpisu prohlášením i na některé z příloh, musí být prohlášení samostatně připojeno i za podpis na příloze.

5.3. Spojení listiny a prohlášení

Listiny o více listech musí být pevně spojeny (sešitím) a přelepeny, přelepka se opatří **razítkem advokáta z obou stran**. Razítko je vždy tak, aby bylo **částečně na listině a částečně na přelepce**, resp. štítku.

Parafování nebo podpis přelepky požadovány nejsou.

5.4. Razítko

Obsahuje minimálně:

- a) jméno, příjmení a akademické tituly advokáta,
- b) označení advokáta a evidenční číslo ČAK.

6. OVĚŘENÍ TOTOŽNOSTI PODEPISUJÍCÍ OSOBY

Před samotným prohlášením je nutné provést kontrolu jednatelky osoby podle platného úředního dokladu.

Zahrnuje:

- a) ověření, že se jedná o doklad jednající osoby – podle **podobizny** na dokladu;
- b) následně ověření, že doklad uvádí **jméno, příjmení a datum a nově i místo narození** osoby;
- c) pokud doklad neobsahuje údaje o **bydlišti** jednající osoby, vychází advokát z **prohlášení** jednající osoby, pokud o něm nemá advokát pochybnosti;
- d) kontrolu **platnosti** dokladu.

V rámci kontroly platnosti dokladu je třeba ověřit, že **doklad není veden v evidenci neplatných dokladů MVČR.**¹ Doporučujeme uložit si printscreen stránky, a to zejména pro případ, že by při kontrole tyto internetové stránky nebyly dostupné.

Skončení platnosti občanského průkazu je závislé na určitých událostech. Platnost občanského průkazu **skončí**:

- uplynutím doby v něm uvedené,
- ohlášením jeho ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití,
- dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu,
- ohlášením ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- pozbytím státního občanství České republiky,
- úmrtím nebo dnem nabytí právní moci rozhodnutí o prohlášení za mrtvého,
- převzetím nového občanského průkazu,
- odevzdáním nalezeného občanského průkazu,
- dnem nabytí právní moci rozhodnutí o skončení platnosti občanského průkazu (např. z důvodu poškození občanského průkazu, podstatné změny podoby).

Oproti tomu platnost občanského průkazu **skončí uplynutím 45 dnů ode dne**:

- ohlášení změny místa trvalého pobytu,
- nabytí právní moci rozhodnutí o změně jména nebo příjmení,
- nabytí právní moci rozhodnutí o změně rodného čísla,
- změny pohlaví,
- změny rodinného stavu, pokud je rodinný stav uveden v občanském průkazu.

Jednající osoba svůj souhlas se zjištěním údajů o své totožnosti z příslušného dokladu stvrzuje podpisem v příslušné rubrice knihy o prohlášení pravosti podpisu. Dříve tato kolonka obsahovala i souhlas s pořízením kopie dokladu, což nyní již neplatí.

Advokát není povinen archivovat kopie platného úředního dokladu. Advokát dále **není oprávněn bez souhlasu jednající osoby pořizovat kopii dokladu.**

6.1. Úřední doklad

Jako úřední doklad lze akceptovat:

- a) občanský průkaz,

---

¹ <https://aplikace.mvcr.cz/neplatne-doklady/>

- b) cestovní pas,
- c) jiný platný úřední doklad, který uvádí jméno, příjmení, datum narození a je opatřen podobiznou.

V případě, že došlo **ke změně v údajích** v dokladu, je průkaz platný s potvrzením matricy. Akceptovat průkaz s ustiženým rohem nebo oddělenou příslušnou částí lze po dobu **45 dnů** ode dne ohlášení (i) změny místa trvalého pobytu, (ii) nabytí právní moci rozhodnutí o změně jména nebo příjmení, (iii) nebo (iv) změny rodinného stavu, pokud je rodinný stav uveden v občanském průkazu.

Více k problematice osobních dokladů na stránkách [Ministerstva vnitra České republiky](#).

- 6.2.** V případě jakýchkoli pochybností a ke zvýšení jistoty je vhodné ověřit platnost dokladu i v registru Ministerstva vnitra: <https://aplikace.mvcr.cz/neplatne-doklady/>

7. ZASTOUPENÍ ADVOKÁTA PŘI ČINĚNÍ PROHLÁŠENÍ

Zastoupení advokáta při činění prohlášení možné je.

Zástupcem může být **pouze advokátní koncipient**, který je **zaměstnancem** advokáta (resp. společnosti, v rámci, které advokát vykonává advokacii jako společník) a:

- a) byl advokátem písemně **zmocněn** a
- b) předložil ČAK **podpisový vzor** s úředně ověřeným podpisem.

Délka praxe advokátního koncipienta není rozhodná. Upozorňujeme však, že odpovědnost advokáta za vedení knihy tímto není nijak omezena. Advokát je v případě zastoupení povinen zastupujícího koncipienta či koncipientku řádně proškolit ohledně postupu a právní úpravy prohlášení o pravosti podpisů.

8. ZÁPIS DO KNIHY O PROHLÁŠENÍCH (vzor zde)

8.1. Obecná pravidla

Nezbytnou součástí prohlášení o pravosti podpisu je i zápis v knize o prohlášeních.

Zápis je prováděn:

- a) v **českém** jazyce;
- b) tak, aby tvořil **nepřerušenu** číselnou i časovou řadu;
- c) každý **řádek** v knize je příslušný **pro jedno prohlášení** o pravosti podpisu **jedné** podepisující **osoby**.

Vynechávání řádků není přípustné.

Pokud se některý předem připravený záznam neuskuteční, advokát předmětný řádek **škrtně** a napíše **důvod** nerealizovaného zápisu a zároveň řádek podepíše. Doporučujeme,

aby si advokát mimo knihu udělal záznam s podrobnějším popisem okolností, které vedly k nerealizování podpisu.

8.2. Forma provedení zápisu

Zápis v knize lze učinit ručně a **nově též nalepením samolepícího štítku** opatřeného pomocí výpočetní techniky do tiskopisu knihy. Štítkem nesmí být přelepovány jakékoli jiné texty vyplněné v knize. Štítek není možné použít ani k opravě zápisu.

8.3. Vyplňování jednotlivých kolonek knihy

8.3.1. Jedno číslo v knize = jeden podpis na listině.

V případě, že **tatáž osoba** podepisuje **více listin**, je potřeba vypsát tolik kolonek a prohlášení, **kolik je listin**.

V případě, že **podepisuje listinu více osob**, za každou osobu je potřeba vypsát **samostatnou kolonku**.

Na rozdíl od předcházející úpravy může doložka o prohlášení o pravosti podpisu obsahovat **pouze údaje jedné jednající osoby**.

Nově byly odstraněny nejasnosti ohledně **více podpisů jedné osoby na téže listině**. V tomto případě se přiděluje v knize prohlášení ohledně všech podpisů této osoby **jen jedno běžné číslo**.

8.3.2. Datum a místo

Místo učiněného prohlášení o pravosti podpisu musí být označeno **konkrétní adresou (obec a název ulice)**, např. **pouhé uvedené obce postačující není**. Pokud je ale prohlášení činěno v sídle advokátní kanceláře advokáta, stačí uvést **AK a obec**.

Místo učinění prohlášení může být v ČR i **mimo ČR**, pokud jsou dodrženy všechny ostatní podmínky. Je potřeba však klienta upozornit, že se jedná o specifický úkon, který vyplývá z českého práva, a proto jiný právní řád s ním účinky úředního ověření podpisu spojovat nemusí.

8.3.3. Jméno, příjmení, datum a místo narození, adresa trvalého pobytu nebo adresa místa pobytu na území ČR anebo adresa bydliště mimo území ČR

Jméno a příjmení se uvádí v rozsahu podle úředního dokladu. Pokud má jednající osoba v dokladu více jmen, je potřeba opsat všechna.

S ohledem na GDPR předpisy se nikde **neuvádí rodné číslo**. Upozorňujeme na tuto skutečnost s ohledem na staré knihy prohlášení o pravosti podpisu, kde bylo rodné číslo požadováno. **Nově je však potřeba uvádět i místo narození**.

Bydliště se uvádí dle úředního dokladu, v případě, že zde není uvedeno, pak dle prohlášení jednající osoby (nemá-li o něm advokát pochybnosti).

V rámci této kolonky již jednající osoba **nepodepisuje** souhlas se zjištěním údajů.

8.3.4. Označení dokladu, z něhož byla totožnost zjištěna a podpis jednající osoby

Uvádí se druh a číslo dokladu.

Kopie dokladů není advokát povinen pořizovat ani archivovat. Pokud si je pro účely vlastní kontroly pořizuje, musí mít souhlas podepisující osoby.

8.3.5. Označení listiny a počet vyhotovení

Listinu je potřeba označit tak, aby nebylo možné zaměnit s jinou listinou – zejména úkon, který listina obsahuje, předmět úkonu, příp. adresáta úkonu. Obecné označení – plná moc, kupní smlouva nebo darovací smlouva apod. – není dostatečné. Například u kupní smluv na převod vlastnictví k nemovitostem se doporučuje uvádět alespoň list vlastnictví a katastrální území.

Počet vyhotovení se uvádí podle počtu, která advokát opatřil prohlášením o pravosti podpisu.

Kopie listin advokát nemusí pořizovat ani archivovat. Pokud je pro vlastní kontrolu pořizuje, musí mít souhlas podepisující osoby.

8.3.6. Podpis advokáta (nebo zástupce) dle podpisového vzoru

Doporučujeme ponechat si kopii podpisového vzoru pro vlastní kontrolu souladu se vzorem uloženým na ČAK.

V případě zastoupení koncipientem se v této kolonce uvede hůlkovým písmem (nebo razítkem) jméno, příjmení, titul a evidenční číslo koncipienta a připojí se jeho podpis dle podpisového vzoru s dodatkem *v zastoupení*.

8.4. Opravy chyb v knize, nerealizovaný zápis

Chyba se opravuje jednoduchým **přeškrtnutím**. Opravu musí advokát potvrdit **podpisem**.

V případě, že se připravený zápis nerealizuje, je potřeba tuto skutečnost v knize výslovně uvést s důvodem.

Viz vzory v příloze usnesení.

8.5. Odevzdání knihy

Chce-li advokát pokračovat v prohlášeních o pravosti, kniha se odevzdává, až když je zcela vyplněná.

Jestliže není kniha zcela vyplněná a advokát bude činit více prohlášení o pravosti podpisu v jednom dni, než je počet zbývajících nevyplněných řádků, může knihu vrátit a zbývajících řádky proškrtnout s uvedením důvodu.

Advokát musí knihu vrátit do dvou týdnů ode dne, kdy nastanou podmínky pro její vrácení. V případě pozastavení výkonu advokacie nebo vyškrtnutí ze seznamu advokátů, učiní tak nejpozději v den, kdy tyto skutečnosti nastanou.

Případy, kdy knihu odevzdat musí, jsou uvedeny v čl. 14 usnesení.

Advokát je povinen vrátit Komoře jemu vydanou knihu o prohlášeních do dvou týdnů od okamžiku, kdy

- a) byla kniha **zcela vyplněna**,
- b) kniha byla **zničena** a její vrácení je dobře možné,
- d) advokátovi byl **pozastaven** výkon advokacie,
- e) advokát byl **vyškrtnut** ze seznamu advokátů.

Advokát dále musí knihu předložit za podmínek § 25b ZA, když je vyzván k zapůjčení, kniha je mu zadržena nebo odejmuta.

9. PŘÍKLADY KÁRNÝCH PROVINĚNÍ V SOUVISLOSTI S PROHLÁŠENÍMI O PRAVOSTI PODPISU A KNIHOU O PROHLÁŠENÍCH O PRAVOSTI PODPISU

- Je kárným proviněním, jestliže advokát v knize o prohlášeních o pravosti podpisu zapíše neurčitě místo prohlášení a o den chybně datum podpisu a dále jestliže poté, co poskytne právní služby účastníkům smlouvy, převezme zastoupení jednoho z nich ve sporu o platnost této smlouvy. - č. 35/17
- Je kárným proviněním, jestliže advokát vyplněnou knihu o prohlášení o pravosti podpisu vrátí ČAK opožděně. - č. 36/17
- Je kárným proviněním, jestliže advokát při vedení záznamů v knize o prohlášeních o pravosti podpisu provádí záznamy nečitelně a nedůsledně, takže chybí podpis jednajících osoby, listiny nejsou označeny nezaměnitelně a chybí uvedení počtu vyhotovení listin. - č. 36/18
- Je kárným proviněním, jestliže advokát při vedení knihy o prohlášeních o pravosti podpisu porušuje povinnost vést záznamy v nepřerušené řadě, uvádět místo prohlášení, úplné osobní údaje, dostatečnou specifikaci listin a počet jejich vyhotovení a dále, když vyplněnou knihu vrátí opožděně. - č. 37/18
- Je kárným proviněním, jestliže advokát knihu o prohlášení o pravosti podpisu neuložil tak, aby tím účinným způsobem zamezil přístup jiným osobám, a proto v souvislosti s činností s knihou mimo sídlo došlo k její ztrátě. - č. 38/18
- Je kárným proviněním, jestliže advokát ponechá knihu o prohlášení pravosti podpisu v zaparkovaném vozidle, s následkem odcizení. (BA 2019/6 str. 65)
- Je kárným proviněním, jestliže advokát umožnil, aby podpis, o jehož pravosti pak podepsal své prohlášení, byl učiněn bez jeho přítomnosti, navíc na podpisové straně nespojené se smlouvou, a jestliže navíc před svázáním obsah smlouvy změnil. BA 2020/3 str. 73

Výhrada:

Tento dokument má za cíl pomoci advokátům v orientaci v problematice prohlášení o pravosti podpisů a je pouze orientační a administrativní pomůckou při prohlášeních o pravosti podpisů advokáty. Dokument není vyčerpávajícím výčtem všech povinností advokátů v souvislosti s prohlášeními o pravosti podpisů ani závazným výkladem právních předpisů týkajících se prohlášení o pravosti podpisů. Dokument nemá přednost

před právními ani stavovskými předpisy, jejichž sledování a dodržování je v plné míře odpovědností každého advokáta.

Tento Dokument byl zpracován ke dni 1. 12. 2022 a nereflektuje tak případné změny v právních a stavovských předpisech či v kárné praxi po tomto datu.

PROHLÁŠENÍ ADVOKÁTA O PRAVOSTI PODPISU

RYCHLÝ CHECKLIST

Povinné:

- kontrola listiny z hlediska **možnosti prohlášení** připojit
- kontrola přípustnosti **dokladu** pro ověření totožnosti podepisující osoby
- kontrola **platnosti** dokladu
- kontrola, že **fotografie** na dokladu odpovídá podepisující osobě
- kontrola platnosti** dokladu v **databázi neplatných dokladů MVČR**
- podpis** dokumentu za přítomnosti advokáta nebo jeho oprávněného zástupce
- vyplnění a kontrola **zápisu v knize** o prohlášení, včetně podpisu podepisující osoby a podpisu advokáta
- vyplnění a kontrola **doložky** o prohlášení – závazný formulář
- připojení doložky** k listině a oražení **razítkem** advokáta

Nepovinné, ale praktické:

- pořízení **kopie dokladu** a **podpis** souhlasu podepisující osoby s pořízením kopie dokladu
- uložení kopie dokladu** totožnosti do spisu o prohlášeních o pravosti podpisu pod číslem řádku knihy o prohlášeních
- printscreen kontroly** v **databázi neplatných dokladů MVČR** pod číslem řádku knihy o prohlášeních
- uložení kopie doložky** do spisu o prohlášeních o pravosti podpisu pod číslem řádku knihy o prohlášeních
- pořízení **kopie listiny** a **podpis** souhlasu podepisující osoby s pořízením kopie listiny
- uložení kopie listiny** pod číslem řádku knihy o prohlášeních do spisu o prohlášeních (se souhlasem klienta)
- uložení kopie souhlasu s pořízením kopie dokladu totožnosti** do příslušného spisu pod číslem řádku knihy o prohlášeních
- uložení kopie souhlasu s pořízením kopie listiny** do příslušného spisu pod číslem řádku knihy o prohlášeních